ԳԱՂԹԱԿԱՆ — ՏԱՐԻ Թ. ԺԷ — ԹԻՎ 1037 — ՍԻՍԻԱՅԻ 23 - ՓԵՏՐՎԱՐ — 1871

ԳԱՆՁԱՐԱՆ

Տարեկան գին կ. Զօրաց համար 150 գ.
» Գաւառաց » 10 մ/ն
Վեցամսեայ կ. Զօրաց » 80 գ.
» Գաւառաց » 5 մ/ն
Խորհրդոյ թերթերու գին 30 փ.
Յանուցման տողը մէկ անգամի համար 2 գրուշ, երկու անգամի համար 60 փարայ, ապագայ անգամներու համար 40 փարայ։

ԱՌԱՒԵՏ

ԼՐԱԳԻՐ

ՓԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 23 ՓԵՏՐՎԱՐ

ՓԱՂԱՔԱԿԱՆ

Գարպիայէն պահանջուած պատերազմական ծախքը, ինչպէս յայտնի է, հինգ երկիլոն կամ հինգ հազար միլիոն ֆրանք է։ Այս անհագին գումարին վճարումն՝ եթէ ոչ անհնար՝ գոնէ խիստ դժուարին հանգամանքներ կուտայ Գարպիոյ հասարակային կամ տիտական գանձարանի պարագան, ոչ միայն այս վճարելիք ծախքէն այլ եւ ներկայ պատերազմին հանար լրած տմիւռ ծախքով, որպէս ամենամեծ մասը փոխառութիւն է, եւ եթէ չորս հազար միլիոն ֆրանքի կը հասնի։ Հետեւաբար Գարպիոյ պարտքը ար 13 երկիլոնէ կը հասնէր, 20 երկիլոնը պիտի անցնի, որոյ համար տարին 1000 միլիոն ֆրանքի մօտ տոկոս պիտի վճարէ։

Մէկ կողմանէ այս զարհուրելի ուռիշտը միւս կողմանէ Լոյսի գաւառին տիրապետելէ եւ Լոյրէնի ալ մասամբ ձեռքէ երթալուն եւ Գարպիոյ երբեմն մասին ուերմանի տերութեան եկամտին նոր համեմատութեամբ պակսիլը, Գարպիոյ գանձուն վիճակն այնպէս կը ծանրանան, որ առուղիւ կը տարակուսի մարդ թէ Գարպիոյ կառավարութիւնն ինչպէս պիտի կրնայ աճրութիւնն՝ տարեկան ծախքը հարուցել եւեւ՝ այլապէս պարտուց ալ տոկոսը վճարելը։ Ուրիշ՝ պիտի քրտնէ այնչափ մարդ, մանաւանդ այնպիսի ծանրագոյն պատերազմէ մը գալս ելնելէ ետեւ, որոյ ապառած նիւթական բարկութիւնի զոհաբերութիւններէն Գարպիոյ ոչ մէկ մասն ապառ մնացած է։ Բարձրագոյն հարուստներ ազքատացած, անէիս ժողովուրդ իր ապրուստի նեցուկէն կամ գրամագլխէն զրկուելով յիսուն չքաւորութեան մէջ ընկած, ոչ միայն կառավարութեան առաջ վճարելու անկարող այլ եւ անոր՝ հետեւանքներ կը հարուցանէ։ Այս պարագայիս մէջ Գարպիոյ նիւթական կամ մանաւանդ դրամական վիճակը վերջին ատենները արուեր է եւ ապրանքի ինչպէս գինը, ինչպէս ալ [illegible] ձեռքէ երթալու եւ Գարպիոյ երբեմն մասին ուերմանի տերութեան եկամտին նոր համեմատութեամբ պակսիլը, Գարպիոյ գանձուն վիճակն այնչափ կը ծանրանան, որ առուղիւ կը տարակուսի մարդ թէ Գարպիոյ կառավարութիւնն ինչպէս պիտի կրնայ աճրութիւնն՝ տարեկան ծախքը հարուցել եւեւ՝ այլապէս պարտուց ալ տոկոսը վճարելը։ Ուրիշ՝ պիտի քրտնէ այնչափ մարդ, մանաւանդ այնպիսի ծանրագոյն պատերազմէ մը գալս ելնելէ ետեւ, որոյ ապառած նիւթական բարկութիւնի զոհաբերութիւններէն Գարպիոյ ոչ մէկ մասն ապառ մնացած է։ Բարձրագոյն հարուստներ ազքատացած, անէիս ժողովուրդ իր ապրուստի նեցուկէն կամ գրամագլխէն զրկուելով յիսուն չքաւորութեան մէջ ընկած, ոչ միայն կառավարութեան առաջ վճարելու անկարող այլ եւ անոր՝ հետեւանքներ կը հարուցանէ։ Այս պարագայիս մէջ Գարպիոյ նիւթական կամ մանաւանդ դրամական վիճակը վերջին ատենները արուեր է եւ ապրանքի ինչպէս գինը, ինչպէս ալ [illegible]

Ա. Գերմանիոյ դրամական պահանջը՝ որ ինը ամսէն ի սկզբանէ 8 երկիլոն ֆրանքի կը հասնի։ Հին սիստեմին Ամերիկայի ըրած վերջին հետ ալ տարուց կէսն ալ չեն կրնար։ Ամբողջ մի մասն ալ

տարուայ մէջ։ Երկու երկիրներ գալ տարուոյ մէջ եւ երկու երկիրներ ալ 1873 տարուայ մէջ։ Ցոկոսը վերջին վճարելիք վրայ միայն պիտի ուենայ գոյնդրութեան վաւերացման օրէն ընդհատուելու։ Այս վերջին գումարէն պիտի ՝ զեղչուի՝ Գաղղիոյ գանձատան պարտքին Ալզատի եւ Լոռենի մէջ մնացեալ ինկած բաժինը որ 500 միլիոն ֆրանք հաշիւը կը լինի։ Դոյնդրէս Ամերիկայեան Երկրամասերու զուտ գաղութ երկիրներէն եւ ֆոլերէն Գերմանիոյս տուած արոյ դուսանին եւ տարեցած նոպարաց դինարն ալ պիտի ընդունուին որով Գաղղիոյ վճարելիք տարի հաղիւ 2ՐՐ երկիրներ կերնայ հանելի։

Յոլանդիոյ եւ Եգիպտոսի մէջ ծաղած վիճը կարգադրելու համար Անգլիա իրենց միջնորդութիւնն առաջարկեց եւ երկու կողմն ալ ընդունեցին։ Հետեւաբար վիճն արդէն լուծուած կը համարուի։ Բաւական եւ իրարոյ մէջ ծաղած ՝վիճն ալ լուծուած կը համարուի։

Գաղղիայէն եկած վերջին լուրերը առաջ կը հանեն Գուրդաքի պարտուելն մասը։ Զօրարիւր բարեգործաբար մեռնելու կերպիւ վիրաւորուած՝ չէ եղեր եւ առաջնորդելու վրայ է։

ՀԵՌԱԳՐԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզ 4 մարտ։

Կայսրը Գուլոյնի ծուառատանին մէջ զօրահանդէս ընելէ ետեւ, Գերմանական զօրքերը Փարիզէն մեկնելուն։

Գաղղիոյ վճարելիք առաջինը Ռոշիլա իր վրայ առաւ հոգալ։

Փարիզ 4 մարտ։

Ժողովը շնորհակալութիւնս քանի մանակ բանած դիրքին համար։

Ռոշֆոր եւ ուրիշ քանի մ՝երևելիներ վերանալ հրաժարեցան երեսփոխանութիւնէն։

Գենուա 4 մարտ։

Նուռալիական թերթերը իսպառ դադարեցան հետամտելու Գարիպալտիի հետ բարեկամ՝ չնալը ցաւալու։

Նապոլէոն Ալեքսիս գնաց։

Զիւրնա 5 մարտ իրիկուն։

Հանրապետն լուր կուտան թէ Ռուսական մեծ փոխառութիւն մը սատ

ՏՐԱՊԻԶՈՍԻՆ ՄԷՋ

Արտաւազդ յաւելեան պատմութիւն—Պատերազմը նոր ոգեւորութիւն մը մարդկութեան—Ղարաբերան „Պ.—Գիտ Թ.—Ոնանցեանի, պի բարդը է յիշատակ քոյ—Վերջաբան

Ա.

Հայկա՛ն, ահաւասիկ Արտաւազդ դարձեալ յաւարտեց ի՛նչնչ՝ քերդ հետքէ մը տեսութիւն ընելու նպատակաւ։ Գուցէ նոր խորհրդ ու թիւներ տեսնելով կարծեր էիր թէ հասունեան դարերուն կրնամոլութեան սալին բանիներ կամ որ նոյն է՝ գիտաչխարհի Ամերայի թմրուկին միջնադարեան արձագանգն՝ Արտաւազդ ոչ շրջեցաւ ամիրայներն ամիրայներով դանի մրոնի ֆեներ անշարժութեան մասնակ էին։ Ի՛չ ա՛չ։ Արտաւազդ յառաջդիմութեան ոգին է։ Հետեւարար ոգիտութեան պաշտօնեայներուն կուսակցութիւնն ապրաւ Սակայն ազնուագոյն հետեւելիքն՝ ձմերուան մնասուա մրատանդները գոմեզով զանի քարտերին մէջ առանձնանալու սոխակը էր՝ ուժգրեկ եւ գազգոնոն մարմինը խնամելու համար։ Փարտերին ապառաժ

բաղդը թեան պիտի հանուի գոլշարթիւ։

Ամերիկայի գրամատուներ միլիոն ու կէս Անգղիական լիրա փոխ առաւ Նիգիպտոսի խեդիվին։

Զօրատէն լուր կուտան թէ սահմանադիր ժողովը չուշեց շնորհակալութեան քուէ տալ Մինգպիոյ եւ Գիլճիոյ Երեսփոխանութենէն մէկն առաջարկեց որ նոսատրը կառավարութեան փոխանարդուիմինը դատաստանի նիստերուն։

Զիւնա 4 մարտ իրիկուն

Գաղղիա արդէն վճարելի մէջ 500 միլիոն ֆրանք վճարելոյ պատերազմին հատուցման թերհատիս։

Գ. թիւր չուզեր Գերմանիոյ հետ առեւտրական դաշնադրութիւն հաստատել, որովհետեւ իր կարծիքն այս է թէ Գաղղիա իր երկանոյ հատուցուկարողութիւնը դանելու համար մոքսի աստիճանը բարձրացնելու պիտի հարկադրի։

Փարիզ 3 մարտ

Գերմանական զօրաց փարիզէն մեկնիլն ոյսոր լինցաւ։

Ֆինանսական իրավասութիւնը փարիզ դանուող Գաղղիոյ զորքին ու շարժուն պահպանման գինուորներն անձիկանալու իրենց տաները ճանելու։ Ի՛նչ

Նիսիբոլ 4 մարտ

Բանպակ Մ. Դ. Գ. 7/1

Գոխուած 10000 հակ

Յորենն դարձ եղիզաստրին կը բարձրանի

ԱՄՍՏԱՆԴԱՄԻ ԳՈՒՆԱՅ

Լուսաւոր ոսկեղանիկ

22 փետր. երկուշաբթի իրի	47	22
» երեքշաբթի առաւօտ		
մայրուեցաւ	47	26
կէսօր	47	33

ՍԵՐԲԻՈՅ ԼՈՒՐԵՐ

Յունիսէն ու Թուրքէն փնտրելի (19 (մարտ 3) Քաւոյ լուր կուգան թէ Դանուբ գետը Զաթիպի, Խամպլի եւ Իսաքճոյի առջեւ սառած է, եւ ջերմաստիճանն ոչ գլուխէն 5 աստիճան վար է։

Պէքիէն լուր կուգան թէ արտաքոյ սիրոյն ապստամբութեան մինչեցին, Նէրիքին իր երկու ոգիքը լսելու մանիս ճիտրոնեկով կոյսերուն գոնոց օգնութեան ոգիկ է առաջանալոց դեմ եւ 2000 ուղղ ոչ ոգուշաբ։

Ա.ՋԳԱՅԻՆ

ՀԻՐԱՎԻՐ ԱՌ ԱՋԴ. ԵՐԵՅՓՈԽԱՆՆ։

Մեծապատիւ Երեսփոխան էֆենտիք։

Աղդ. Ընդհանուր ժողովին 19 դ. նիստը տեղի պիտ՝ունենայ յառաջիկայ ուրբաթի որ 26 վերոյգրեալ՝ ի Ս. Լուսաւորչի Նիկոդեմեան Դպրոցին։

Առաջնը պիտի բացուի ժամը հինգ 6ին եւ դ՝ոյժի 10 ին։

Պարտ անձին կը հրամարիմ յիշեցնել յարգելի Երեսփոխան էֆենտիս՝ որ առանց հիւանդութեան կամ ճանապարհորդութեան պատճառի երբէք նիստերէ չարտաքսուիլ բացակայ եղողը հրաժարական պիտի համարուի ինքնին ժողովոյ որոշմամբ համարեալ։

Յուսալի կը հրաւիրեմ զՁեզ պարոն ազգասիրաբար կատարել Ձեր այս հրամանատարական պարտաւորութիւնը՝։

Մնամ ազգասիրաբար

ՊԱՆՈՍ ԱՂԱ

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՕԼԻՍ

Մ. Վ. ԽՐԻՄԻՆՅԱՆ

ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԳԱԼԱՏԱՅ ՎԱՆԻՈ

ԿԱՐԳ ԽՆԴՐՈՑ

1. Ընդունելութիւն առաջնորդութեանց ԺԴ. ԺԵ. ԺԶ. ԺԷ. Նիստերուն։

2. Վաւերացումն ընտրութեանց նոր երեսփոխանաց.

3. Առաջնորդական կանոնադրութիւն։

5. Վերաքննութիւն Սահմանադրութեան։

Առնուազն ընդհ. ժողովին ներկայ

Սրբոյն սոկերչական Տիւզեան վրայ՝ սեռ Պօղոս պէս որ քանի տարիէ՝ Իմեր օգտակարութեան համար նուրագ գրնուած եր, հոն վերանորոգուած ղղարանի մարմինը կիրակի օրը Պատրիարքի չոգեսարով։ Պօղոս բերուեցաւ եւ տարուեցաւ Վերդիէր տարը զրուեցաւ։ ուսիոյ յառաջիկայ ուրբաթ օրը Ս. Յակոբեանցն եկեղեցին տարու երով յուզարկաւորութիւնը հանդիսաւ պիտի կատարուի։

Հրատարակ թէ բարեկիչատակ հանգուցեալը՝ Տիւզեանց առհմին՝ բնատուր առատաձեռնութեամբ 20000 լիրա կտակել է ազգին։

---

* Այս յաւանք որ տակնոպտա էֆենտիներն դնել մէջն ատ անոյտ ներկայ գանուելով, նախնիքայ դատին մէջ տեսնուած անիրաւութիւնները վերատին չենն պատահիր։ Ս. Խ.

Նրանէ թէ այս գումարով՝ Զուիցերիոյ մէջ ազգային՝ վարժարան մը հիմնուելը՝ ի միջատակ հանդուցելոյն, եւ այսպէս՝ «նոր ոնուանը՝ Յատ. Եկի եւ Ռոտիայէլի անուանց հետ՝ յաւիտեան ոնուանեալ՝ ոսկեղոյն պատմութեան մէջ։

ԿՐԹԱՆԱՑ

Գերմանական կրթասիրաբանները կոմս Բիսմարք՝ ժողովրդական դպրոցներու նպատակէ եւ արդի պահանջմանց համար։

(Շարունակութիւն տես Էջ 1056)

Առաջին քննութեան կարօտ են վարդապետութեան երկու նիւթերը, որոնք մինչեւ հիմայ չիյուսեցան բայց որոնց միայ օրայիա. դարասիրար ուսանողը մեծ նշանակութիւն ունի միրժամանակեան կրթութեան համար։ Նրանք են երաժշտութիւն եւ օտար լեզուներ։ Աղդ ոյին միրժամանակի մը համար երաժշտական կրթութիւնը անհրաժեշտ կարծուր կը համարիմ, եւ ան ոչ միայն իր անձնական երջանկութեան համար, թէ՝ իր ազգակցաց երջանկութեան համար եւ թէ՝ ժողովրդեան երջանկութեան համար։ Նախ իր երջանկութեան համար,—վասն զի անշուշտ լաւ միտքը Աստուծոյ հրաշալի շնորհն մին է եւ դերազոյն արուեստներէ մէկը։ անիկա կը ցրուէ օրուան հոգերը եւ ուրուանութեան ոգին կը վարատէ։ Նոյնը իր ազգակցաց երջանկութեան համար,—վասն զի եթէ ազգային միրժամանակը պարտաւոր էր որ իր ազգակցաց ազնիւ երգեցողութեան երգեցողութեան վարդապետութիւն աւանդէ, որ սիրոյ աշխատանք եւ գեղեցկութեան զգացումը զարթեցնող բլլայ, ասոր ուրիշն պէտք է որ իր երաժշտական ճաշակը եւ ներդաշնակութեան սրտաբուխն հասկացաւին նաբրը մշակուածքլլայ։ Եւ միրժամանակ ժողովրդեան երջանկութեան համար,—վասն զի ո՞վ է պարտաւոր իր հայրենեաց մէջ ազգային երգ եղեղութեան ստեղծելու առաջ ընել եւ ազգին երգիչ հակումը մարդ ու մշակը եթէ ոչ ազգային միրժամանակը։ Բայց թէ ամենէն կարեւոր մասը քանի մը ազգային եւ դասական կարգ (քոր) եկեղեցական երգեցողութիւնն է, ամենքը գիտեն, որոնք առանձնարանի մէջ օտարական՝ չենն նայիլ երաժշտական ճաշակը մշակելու համար ամենազեղեցիկ միջոցն է եւ միշտ կը մնայ՝ դաշնակաց հնչեցնելու գոգ ոգով ոգիկը եւ բազմատեսակ

ՏՐԱՊԻԶՈՍԻՆ ՄԷՋ

Արտաւազդ յաւելեան պատմութիւն—Պատերազմը նոր ոգեւորութիւն մը մարդկութեան—Ղարաբերան „Պ.—Գիտ Թ.—Ոնանցեանի, պի բարդը է յիշատակ քոյ—Վերջաբան

Ա.

Հայկա՛ն, ահաւասիկ Արտաւազդ դարձեալ յաւարտեց ի՛նչնչ՝ քերդ հետքէ մը տեսութիւն ընելու նպատակաւ։ Գուցէ նոր խորհրդ ու թիւներ տեսնելով կարծեր էիր թէ հասունեան դարերուն կրնամոլութեան սալին բանիներ կամ որ նոյն է՝ գիտաչխարհի Ամերայի թմրուկին միջնադարեան արձագանգն՝ Արտաւազդ ոչ շրջեցաւ ամիրայներն ամիրայներով դանի մրոնի ֆեներ անշարժութեան մասնակ էին։ Ի՛չ ա՛չ։ Արտաւազդ յառաջդիմութեան ոգին է։ Հետեւարար ոգիտութեան պաշտօնեայներուն կուսակցութիւնն ապրաւ Սակայն ազնուագոյն հետեւելիքն՝ ձմերուան մնասուա մրատանդները գոմեզով զանի քարտերին մէջ առանձնանալու սոխակը էր՝ ուժգրեկ եւ գազգոնոն մարմինը խնամելու համար։ Փարտերին ապառաժ

ճեղքերուն մէջէն հարատարին բուռն հոգմոց սուլիկն իրեն համար ամրարան ներգաշնակութիւնն մ՝է։ Ինչուրակոց փարձով դիտես, Հայկա՛ն, ի՞նչ զարդար է, բարբարելոյ ու ճարտասանական մը քան՝ նոսատ, փոքր գրիկին սատանի ձայնը լսիլ՝ առանց ունենց ուերոգ ու սատանչ բառակութեանց ներթնակոյ ըլլալու։ Ահաւասիկ Արտաւազդ ոչ չերեւնալուն ծղրիտ գազանաբար։

Բ.

Բռնկարծ հարնոյ ոգնատաքն մրաբնկնելու կը դարդրի, քարտերն սրեդական ուշերին ցերան թենին կը դարձնեն։ Ինչ Արտաւազդ՝ ինքնար ներոր կիներ կարծեր էիր թէ՝ Հասունեան դարերուն կրնամոլութեան սալին բանիներ կամ որ նոյն է՝ գիտաչխարհի Ամերայի թմրուկին միջնադարեան արձագանգն՝ Արտաւազդ ոչ շրջեցաւ ամիրայներն ամիրայներով դանի մրոնի ֆեներ անշարժութեան մասնակ էին։ Ի՛չ ա՛չ։ Արտաւազդ յառաջդիմութեան ոգին է։ Հետեւարար ոգիտութեան պաշտօնեայներուն կուսակցութիւնն ապրաւ Սակայն ազնուագոյն հետեւելիքն՝ ձմերուան մնասուա մրատանդները գոմեզով զանի քարտերին մէջ առանձնանալու սոխակը էր՝ ուժգրեկ եւ գազգոնոն մարմինը խնամելու համար։ Փարտերին ապառաժ

ծին կիկլոպներու բազմանիւ դանդ մը ոտ՝ երկիրներին անցնելով՝ չենքերն աւերեր, մարդիկները կերեր ու լափեր է։ ո՛չ ո՛չ, ասի թիմնեւասանները ոչ գարու մարդոն՝ Հասունեան անհասատանի է։ Ինչ ծերուկ մը՝ որ անգոյ գազար գեանիք փարելով կործեսան մի կը փնտռէ առանց դրան դրան նեղու, մանանոնք իրեն ու հարցնելու։ «Հայրի՛կ, ի՞նչ կը բնառեսս,—Ա՛ռ՝ գ՝ ... անչոյն ուարիներով տասանելի աշխատութիւնոնէ ... զրուանք երեսոյ վասակած փորրիկ գուռնոս, որ ալեւոր հասակիս տեսար սրերուն մեքենաբանութիւնը ոչնակ ըլլար, նորեր է, գոգցուեր է ... պատերազմին ատեն թշնամեան մտանեալը լսելու, ոչ գումարդ թաղեր էլ, եւ հիմա չեմ գտներ ... անիմեա՛ դ ըլլայ պատերազմը եւ զոյն հնարագոյ ... ։» Ս-հա գիւղացի մը՝ որ աւերեալ դաշտերու մէջ յուսահատ կը թափառի ... «Գիշե՛ր ի՞նչ կը բնառեա,—Հայրենի խրճիթս, մշակեալ ոյդենները, քարտանամեան ջանքով յառաջ բերուած պրտաստ ծառերս ... բայց երբ՝ չեմ գտներ ... անիմեա՛ դ պատերազմ եւ պատերազմողը՝ որ դեմ յոյներն անպատասխ ըլլի, ոչ ինձ համար կիանի

գրը խիստ դառն է։ «Ցանենք մեր մը ի՞նչ կը խնդրեմ ոյդ տերտակներուն մէջ աստանդոկան չլլոյ ծաղիկնատակ ու նաղելի ոսկիներն ալ հարցնենք։ ինչո՞ւ ոյդ սեռամոյ դգեստներ, ինչո՞ւ ոյդ գառն ստասուա, ինչո՞ւ ոյդ գրիկի գինեկի մանկան լոգս ... ։ Տիկի՛ն, ի՞նչ կը բնառես։—«Բարի՛, բիւ բիւս ունդ ամ բարե՛, իմ քաղցր ամուսինս, կրուսակ եմ, եւ մեր երիտասարդ սիրոյն պատուն հզաղ ոյդ գեղեցիս հանդէս չելու բընակարան մը կը բնառեմ, չեմ կարող կարող գանել անիմեա՛ դ, ըլլան պատերազմն եւ պատճառները։ ... ։ Խրոց քաղաքեալի բան է երկու յառաջնոյ խնամութեան ու լուսաւորութեան քարոզ ազգեր ոյդպէս իրար բաղբաղեալու հանար յաստարեղ եղած աեսնեն, որ ուեի մարդ ոգանալը պատոյ ու շքանշաններու արժանի կը հանդիսանայ։ Զարմանալի՛ բան, ոյդ ազգերը՝ բարեկամութեան իր սանին բարգանողը մարդասպան անուանելով՝ ի մահ կը դատապարտեն, սակայն իր թշնամին չեղող բիւրաւոր անմեղ մարդկի ազանողը քաջասիրտ ու ազի կոչելով անուն մինչեւ ոսկերը կը բարձրացնեն, անոր արիւնռաւ կուրծքը զոնդոգոն մարդասէններով կը դարդ ա

Հիսարժանիքը։ Եւ Եթէ այդ ժամանակի գաղափարները՝ Հայէն, Պոլսոյ, Թիֆլիսէն եւ Պէյրութէն ինքնին ամենայարիկայ ուղիղ մոխանակի չուառ ալ, իր բացուն։ Թուրքին եւ խորեւ պարագաք կը գնեմ որ եղաւ շատ լիւնը մանկավարժական եւ. ոչ ոչ՝ ոչ ամենայն չահեր ուղղագրութեան ամենայն վարժարանաթեան հոգաբարձութիւն՝ ամէն ինչ ոչ ոչ՝ Հոգա բարեհաճին առանձին ծախք մը արուել առաջ Հասնար։

Ինչպէս երբեմն չասելիւեան փոխարարութեան վրայ, անանկ ոչ օտար լեզուի վարդապետութեան վրայ դասընթաց կարգեր կ'իմանան մեր ժամանակը։ Ցանկ, եւ առանց կորզին է զորբրիանի Դիտարկիչ, օտար բնագրերը ժողովրդական վարժարանի հասնար լաբորատորիան անվարակաւոր կը հասնին։ «Ինչպէս ոնանք, կ'ըսէ Դիտարկիչ, կը կարծեն թէ անկարելի է առանց օտար լեզուներու. կրթութիւն մը ձեռք բերել, ասկիպ մեր նախապարարան նոխապաշարանք մեն է, դպրոց որ բիւրաւոր քսի վարժարաններու կենսաբերութիւնք կը հերքեն։ ժողովրդական վարժարանը իր ուսման առարկաներուն մէջ չատ եւ. չատ չանպաղանց այնպատութիւն ու կրթիչ նիւթեր կը դնէ, Եթէ մեկն չի գիտեր, եւ. մեռնին չանաւիլ գիտէ։ Ս Մեկնիչները է՝ուսկիրներ։ Ինդիանոսը եւ Ֆրանսիացիք ամենաբին չեն հոգար գերմաներեն։ ասվելու։ Ինքնդինքներին միայն մարդերի լեզուով կը կրթեն եւ. թոյլ կուտան ան հանրակրթարանի քարտուղարներ, որ դեռ գերմաներեն։ օտար բարձր աղդ ոչ ոչ՝ չատ ամենայն մարդ ամենայն

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Կ. ՊՕԼՍԷՆ ՊԻՒԶԻՒՔ ՁԷՐՄԷՃԷ

ԵՐԹԵՒԵՆԿՈՒԹԻՒՆՔ ՀԱՏԵԼՊԵՐՀՈՐԴՈՅ

Կ. ՊՕԼՍԷՆ ՄԵԿՆՈՂ ԿԱՌՔԵՐՈՒՄԸ	ԺԱՄԸ (Խառն կառքերով) 2	4	5	8
	առաւ.	առաւ.	իրկուն	իրկուն
Եկամ Գալէն	7	9·45	12·25	3·10
Մարդոյէզ	7·19	10· 4	12·44	3·29
Այթէքմանս	7·37	10·22	1· 2	3·47
Պիւլիւք Ձէրմէճէ	7·49	10·34	1·14	3·59

Կ. ՊՕԼՍՈՅ ՄՕՏՆԱՑՈՂ ԿԱՌՔԵՐՈՒՄԸ ԴԱՐՁ	ԺԱՄԸ (Խառն կառքերով) 1	3	5	7
	առաւ.	առաւ.	իրկուն	իրկուն
Պիւլ. Ձէրմէճէկ	8·25	11·5	1·45	4·30
Այթէքմանս	8·42	11·22	2· 2	4·47
Մարդոյէզ	9	11·40	2·20	5· 5
Եկամ Գալէ	9·14	11·54	2·34	5·19

1, 2, 7 եւ 8 թիւ կառախումբերը չորթուն ամէն օրերը կերթեւեկին.

3, 4, 5 եւ 6 թիւ կառախումբերն ուրբաթ, կիրակի եւ Յաճկաց Յուշնաց եւ Հայոց ազգի տօնի օրերն՝ երթեւեկութիւն մ'աւելի կունենան։

Այս ցուցակին մէջ նշանակուած ժամերն եւրոպական են, եւ ի. Գալոյ միջին ժամանակին վրայ հաշիւ եղած են։

ՍՊԻՌՈՊ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՈՅ ԻԱՍԳԻԼԻ

Խստիւրդի երեսփոխանական Ընտրող-Ժողովը, ըստ իւր նախորդ ծանուցման, փետր. 21 կիրակէ օր որոշեալ ժամուն յառաջի նիստերուց քուէարկութեան գործողութիւնը կատարած լինելով, կը ծանուցանէ թաղիս յորոյ շառաւարկութեան որ բացարձակ մեծամասնութիւն գոյացած էր Լուսաւոր Հաճար, ընտրուելիք մէկ երեսփոխանի տեղ կրկին թաղի ընտրելի ներկայացեալ ին հետեւեալ անձանց

Սարգիս Էֆէնտի Աբրահամեան
Պօղոս » Ոսկերիչեան

Ուստի ներկայիս վերջինին կը հրաւիրուին թաղիս երեսփոխանական ընտրողութեան իրաւունք ունեցող պատուարժան Ազգային, որ յառաջիկայ փետր. 28 կիրակէ օր, ասոյն երկու ընտրելոց վրայ մեծն երկրորդ քուէարկութիւն մը անել որոշուած ըլլալով, նոյնպէս ժամը դէն մինչեւ 6 վ. բարձրանին իւրեանց քուէթուղթը տալով եւ յանձնել Ընտրող Հանձնմոյ յատնին ամոր Նիկոլայեան ժամը 6 վ. էն յետոյ բերուած քուէթուղթերը անընդունելի պիտի համարուին։

Աւելորդ կը համարիմք կրկնել, որ այս անգամ ասոյն ընտրելի ներկայացեալ երկու անձանցմէ զատ ուրիշ անուն պարունակող քուէներն անընդունելի կը համարուին։

Սոյն որոշման համեմատ, կը հրաւիրուին Ազգային իրաւանց նախանձախնդիր պատուարժան թաղեցիքն, կատարել իւրեանց ընտրական իրաւունքն։

22 փետր. 1871

ԻԱՍՊԻԼԻ.

Աւ. Երեսփոխանական Ընտրող
Մեծաշուք Թաղիս Յիսուս

Թաղիս կողմէն ընտրուած Ազգային Երեսփոխան Սուլտանեան Անիկոս Էֆէնտին հրամարած ըլլալով, Ս. Գաւրիլոյ Հօր ազգատոհմ թիւն համեմատ յաստիկոյ կիրակէ փետր. 28 յիշեալին տեղ մէկ երեսփոխանի ընտրութիւն պիտի կատարուի թաղերուս մէջ։ Ուստի ներկայիս կը հրաւիրենք թաղերիս զոյգ երեսփոխանական ընտրողներուն որ իրենց Ազգային այդ իրաւունքին բարեհաճին ի գործ դնել անմատիք թերելով եւ կամ սորագրեալ նամակաւ մը պրկելով իրենց քուէն նոյն օրը ժամը 3էն մինչեւ 7, երբ անմիջապէս պիտի հանդիսանալ քուէհամարի թաղեցւոց Ս. Նիկոլայեանց մէջ։

Հարկ կը համարիմք ազգ առնել նաեւ որ Ազգային փոխանորդութեան նոր ամորձիութեան համեմատ պատահելու ընտրողաց զատ հրաւիրագիր չպիտի գրկուի։

Յուսալ Նուազագոյն Ընտրելոց
Ակիրեան Նիկոլ Գէյիրեան
Դաղարէթի » Շանպաղեան
Մ. Յարութիւն » Վարդանեան
1871 Փետր. 21 Ի կիմաց Ընտրողական
Եղուզ Ս. Նազարեթեան Ժողովոյ
ՆԱԽԱԳԱՀ
Մարկոս Վարդապետ Մանասեան

ԹԱՏՐՈՆ ՕՍՄԱՆԻԷ
Ի ԿԷՍԷԿ ՓԱՌԱ
1871 փետրվար 23 երեքշաբթի գիշեր
ժամ 8½ 3
ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԵՐԱՍՏԱՆՈՒՄՆ
Ի ԴԵՊՔՍ
Ա. ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ, Թ. ՋՈՒՇԱՌԵԱՆ,
Ա. ԱՍՏՎԱԾ Ա. ՁՈՒՇԱՌԵԱՆ
ԳԻՐԱՒԱՆՈՒՀԵՍՆ
ՍՐՔԱՑՆ ՋԱԲՕՍՆՈՒ
Գաւառերգոյ թիւն երգոխառն
ի հինգ. ազգաց
ՎԻՆԹԱՑ. ՀԻՆԳՆՈՅՆ

ՏԵՍԻՉԻՒՆՔ ՄԵԼԱՑ
ԲԱՐԵՑԻՇԱՏԱՑԿ Գ. Թ. ՈՒՆԱԵՑՆԻ
ԱՐՏՍԱՆԵԱԼ. ՕՐ. Վ. ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆԻ

ԳԱՐ ՆԵՐՈՒՍՏԻՆԸՑ
ԱԶԳ.

Կարեւոր ժամանակի մէջ Թատերական ասպարէզին վրայ բառական յառաջադիմութիւն ցոյց տուող նոր զարգացուցեալ դերասանուհիներ ուղղելով Հասարակութեան հանդէպ ներկայացումներ տալ որոշեցին Վիքթորիա—Հիւլէյի այս ոգեշնչելի եւ հետաքրքրաշարժ թատերգութիւնն Լ. հանդէս ածել, յուսալով որ ինչպէս ուրիշ անգամներ, նոյնպէս նաեւ այս անգամ թատերասէր Հասարակութիւնն, իւր խրախուսիչ ներկայութիւնովը զիրենք քաջալերել պիտի բարեհաճի։

Ցանուցիներն ոյսորուրնէ կը ծախուին Բիւրքմինեանցն մէջ գ. Գէորգի սրճարանը եւ կիրակի գիշերի դռնովը ոսպայի խանութը։

Յովսեփեան գիներ։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
ԷՕԺԻՆ ՍԻԼԻ
ՄԱԹԻԷՍ

ՆՈՐԱՏԻ ԿՆՈՋ ՄԸ ՑԻՇԱՏԱԿՆԵՐԸ

Էօժէն Սիւի այս ընտիր վիպասանութիւնն երբոյգ հատորն ալ հրատարակուելով Կ. Պոլիս հասաւ. այս չաքթու. իրմիրէն, եւ կը ծախուի Պ. Ց. Գաֆիսճեանի դրատունը։

Ամբողջ չորս հատորին գումարը գոգինն է 65 ղ. իսկ իւրաքանչիւր հատորինը 22 ղ.

ԷՄԸՍԸ ԻՆՃԻԼ

Ա-եռարանը տէնէրի վէ սէրուրոպ ոչ նամայանլար էնէն մուիշուար ալ, պէյան ոչ

ԹԷԼԼԻՍ ՕԼՈՒՆՏՈՒ

ՀԵՏՈՒՍ Պ. ԱԼԻՇԱՆԵԱՆ

131 երեսէ բաղկացեալ տեսակի մ'է, որուն մէջ Ֆրանսերէնին գեղարուեստաբերէն նկարագրեալ ըլլալ նկատմամբ ըստ խօսքերը բացատրելով Գրագիրուն գերիշխանական պահանջմանց տեղիքն ուշանալուն ԸԼՍԼԸ կը հասաւաւէ։

Կը ծախուի Պ. Ց. Գաֆիսճեանի գրատունը եւ Բերայի Հայ ծխավարաց խանութները։

Այս լրագիրը չաբաթը երեք անգամ կը հրատարակուի, երկշաբթի, հինգշաբթի եւ. շաբաթ օրերը։ Բաժանորդագրութեան գներն են կ. Պոլիս Ցիների խանը վերի յարկը թիւ 6 Ցասախի խմբագրատունը։

Իսկ գաւառաց մէջ հետեւեալ հոգաբարձուաց անունները։

ԻԶՄԻՐ. Յովհան ագա Ցէտէեան.
ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ. Թորոս ագա ոսկերիչ.
ԱՏԱՆԱՆԱՐ. Յարութիւն ագա Նազարեան.
ՏՐԱՊԻԶՈՆ. Խաչատուր ագա Լիմանեան
ՇԱՐԻՍ. Կարապետ ագա Ղազարեան.
ՍԵԲԱՍՏԻԱ. Վարդան Էֆէնտի Աբգարեան.
ԵԱՇ. Մ. ագա Խաչիկեան.
ՀԱԼԷՊ. Նիկողայոս ագա Տէր Մարտիրոսեան.
ԵՐԶՆԿԱՅ. Ընթերցասիրաց Թանգարանի
ՎԱՆ. Դրիգոր ագա Խոսրովեան.

Ուրիշ քաղաքներէ առարկրելի ուզողներն այս տեղիքն մէկուն հետ կրնան գրագրիլ։

Խմբագիր—Տնօրէն
Կ. Ս. ԻՍԿԻՒԼՃԵԱՆ.

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՑ
Կ. ՊՕԼՍՈՅ ՁԻՆՈՒԷ ԽԱՆ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
23 ՓԵՏՐՎԱՐ

(ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՅԻ ՀԵՏ 100 ՂՈՒՐՈՒՇԷՆ)

Լոնտրա 3 ամիս ղուրուշ 110—½
Ամստրտիա » 23,30

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ
23 ՓԵՏՐՎԱՐ

Ամէրիկեան ոսկի	ղուրուշ	114,30
Նաբոլէոն ոսկի	»	89,11
Իմպէրիալ ռուս	»	89,16
Ֆլորինի	»	51,20
Հինգ ֆրանք	»	—
Հինգնոց	»	105,17
Պլնա	»	116,20

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՊՕԼԻՍ 23 ՓԵՏՐՎԱՐ

ԱՐՄՏԻՔ

Յօրին կարծր	Պէսայոտիա	32	—36
» »	Ազատ	33	—36 »
» »	Պոյէզք	32	—34
» »	Գուրկաց	32	—34 »
» »	Թէքիրտաղ	32	—34
կակուղ	Ազատ	32	—34 »
» »	Պէսարապիա	32	—34 »
Ակրբա Թունա		32	—34 »
Յօրին կակուղ	Գուրկաց	30	—31
» »	Վառնա	30—31	
» »	Պայէզք	30—31	
Եղիպտացւոյն թունա		19—20	
»	Անատոլ.	19—20	
Գարի թունա		15—16	
»	Անատոլ.	—	

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ
ԹՈՂԱԿ ՁՈՐ

Գուրտա	ղուրուշ	
Անատոլու	»	
Գիրոս	Ֆրանք ոչ դին կոյ	
Էսքիշէհ	»	եւ ոչ դնող
Ղարասի		

ԲԱՄԲԱԿ ՂՈՒՐՈՒՇ

Կէյլէ	հօխա	8½—
Իզմիր	»	8½—
Ատանա	»	8½—
Գարասասան	»	6½—
Վրասոան	»	7½—

ԲՈՒԻՐԴ

Անատոլու լուացուած	հօխա	8½— 9½
» չլուացուած	»	5½— 5½
Ռումէլի լուացուած	»	10 —11
» չլուացուած	»	6½— 7
Վրասոան լուացուած	»	—
» կէս	»	14 —16
» չլուացուած	»	28 —30
Ցոպոնոտ	»	8 —
Լոսկի Շէհէր	»	6 —

ՄԱԶԸ

Պարսկական	հօխա	11½—
Ընտանաբ	»	10½
Ներմակ	»	—

ՅԷՍԻՐ

Դայերի Ա. տեսակ	հօխա	22
» Բ. »	»	20 —
Լինկիրիա	»	18 —
Թոդամ	»	» —
Ակէլիա	»	17 —
Լոզդատ	»	17 —
Զորում	»	17 —

ԹԷԼԹԻՐ

Լինկիրիա	հօխա	33 —40
Գասասանոյ	»	33 —40
Պէյրաքիր	»	33 —40
Զէրբէղ	»	33 —40
Վան	»	20 —

ԱՇԽԻ ՄՈՐԹ

Ամասիա	8— 9½ կտոր մէկ	0· Լ·
Նօզկատ	» » »	»
Սիվաս	» » »	»
Լիւրում	» » »	»
Գայսէրի	» » »	»

ՁԷԹ

Մուսանիա	հօխա	8 —
Այվալը	»	7½—
Սարքզ	»	9 —
Միտիլի	»	8 —
Պղինձ թոզաթի երկրին մէջ		29½—10
Յայլէպ Պասթամոզ	հօխա	—
Աֆիոն	»	350 —360
Բիմրէ	»	20 —26
Լուսամ	»	3½— 4
Դաստակ Ամասիոյ	Գիլէ	26 —28
» Բուռնէլի	»	—
Մնաստր Պարսկ. Ըճլու	»	33 —46

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

		ղուրուշ
Խանիմ Ըիօն. տեսակ 100	հօխա	920—960
« Բ. »	»	900—
Եէմէն	»	18
Շարքար վրոյի Անգղ. կնդ.		280—285
» » Գոգղ.	»	—
» դյուլա Գոգղ.	»	—
Զայ Գոնկո	հօխան	22 —25
» Բէյրթ ծաղիկ	»	50 —70
Անագ զարդայ	կնդ.	990 լիր.
Պղպէղ (սիրպէս)	հօխա	9½—
Լէզգի չիրի ու պէշնկարտ	»	130 —140
» » Մասրա	»	140 —160
Զմրուխտ տախտ. 100	հօխա	գր. 101 —
Եկամ Հոզատեան		58 —60
» տախտակ		11 —
» լեռնոյ		64 —66
Քարֆիտոն		95 —
Բրինձ խաղալիս 100	Գիլ.	գր. 42 —
Կոգաղ հզ Ռուսիոյ	գրչ.	14½—
Խամիսոր	»	26 —